

FOMENT

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, dijous 10 de Juliol de 1913

Núm. 159

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSAS HABITACIONS

QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens

Plaça de Prim - REUS

Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES
SERVEI DE GRAN LLUIMENT

PER A BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià. — Gran menjador per a 500 comensals. — Espléndida il·luminació. — Servei esmerat. — Cuina selecta. — Perruqueria i banys.

PER LA MANCOMUNITAT

LA NOVA PONENCIA

Com anunciarem oportunament, ans d'ahir se constituí en el saló de sessions del Palau de la Generalitat de Catalunya, la nova ponencia de la Mancomunitat Catalana.

La reunió començà a les dotze, Prats de la Riba, qui tenia als seus costats als presidents de les Diputacions de Girona, Tarragona i Lleida, senyors don Agustí Riera, don Josep Mestre i don Josep M. España. Actuava de secretari el que ho és de la Diputació barcelonina, don Joan Homs.

El senyor Prat de la Riba obrí l'acte dedicant una afectuosa salutació als nous delegats de les Diputacions catalanes en aquesta Comissió inter-provincial, dedicant un amable record als diputats que havien cessat el primer de maig, que són els senyors don Ramón Roig i Armengol i don Manuel Folguera i Durán, de la Diputació de Barcelona; don Antoni Lloberas, de la Diputació de Girona; don Josep Gil Doria, don Josep Rovira Agelet, don Ramón Rius Vendrell i don Antoni Mestres Casals, de la de Lleida.

Seguidament els reunits canviaren impresions sobre l'estat actual del projecte i sobre'ls medis d'impulsar l'acció del Govern i la cooperació dels pobles per assolir-ne la realització.

En totes les impresions ha regnat una perfecta unanimitat, acordant-se ratificar tots els acords presos en reunions anteriors referents a dit projecte i dirigir el següent

Telegrama al Govern

"Al constituir-se després de la renovació bienal de las Diputaciones de las cuatro provincias catalanas la Asamblea de delegados designados por las mismas para gestionar la aprobación de la Mancomunidad catalana, acuer-

da por unanimidad hacer presente al Gobierno su vivísimo deseo de que sin modificación alguna que pueda desnaturalizarlo sea ley dentro de breve plazo el proyecto pendiente de aprobación en el Parlamento.

Enrique Prat de la Riba, diputado provincial por Vich-Granollers; Agustín Riera, diputado provincial por Gerona; José M. España, diputado provincial por Tremp-Viella; José Mestres, diputado provincial por Valls-Montblanch; Joaquín Sostres Rey, por San Feliu-Vilanova; Luís Argemí, Alberto Bastardas, Luís Durán, por Barcelona; Francisco de Asís Bartrina, por Mataró-Arenys; Eduardo Micó, por San Feliu-Vilanova; Federico Frigola, por Santa Coloma de Farnés; Román Sol Mestre, por Balaguer; Alfredo Pereña, por Lérida-Borjas Blancas; Salvador Montiu, por Cervera-Solsona; Salvador Llorens, por Sort-Seo de Urgel; Antonio Estivill, por Reus; Víctor J. Olesa y Francisco Roig, por Tortosa; José María Vilahur, por Gerona.

Campanya de divulgació

Després se prengué l'acord, també per unanimitat, de que durant la present temporada d'estiu se donguin conferències per a estendre el coneixement de l'estructura de les Mancomunitats, aplaquant per a després de l'estiu lo pendre altres acords.

La nova ponencia

La nova ponencia, o Comissió inter-provincial de Mancomunitats, se compon de següents senyors:

Per la Diputació de Barcelona: don Enric Prat de la Riba, diputat per Vic-Granollers; don Joaquim Sostres Rey, diputat per Sant Feliu-Vilanova; don Luís Durán i Ventosa, diputat per Barcelona;

don Lluís d'Argemir i de Martí, diputat per Barcelona; don Francisco d'Asís Bartrina, diputat per Mataró-Arenys; don Albert Bastardas, diputat per Barcelona; don Eduard Micó, diputat per Sant Feliu-Vilanova.

Per la Diputació de Girona: don Agustí Riera Pau, diputat per Girona; don Josep Maria Vilahur, diputat per Girona; don Frederic Frigola, diputat per Santa Coloma de Farnés.

José María España, diputat per Tremp-Viella; don Ramón Sol Mestre, diputat per Balaguer; don Alfredo Pereña, diputat per Lleida Borges-Blanques; don Salvador Montiu, diputat per Cervera-Solsona; don Josep Llorens, diputat per Sort-Seu d'Urgell; i don Alfons Piñol.

Per la Diputació de Tarragona: don Josep Mestres, diputat per Valls-Montblanc; don Anton Estivill, diputat per Reus; don Víctor Josep Olesa, diputat per Tortosa; don Francisco Roig, diputat per Tortosa.

Adhesions

El diputat de la Diputació de Lleida don Alfons Piñol i el de la de Tarragona don Francisco Roig, no pogueren assistir a l'Assamblea per tenir afers d'interés que els han impossibilitat de sortir de les seves respectives poblacions.

Tant el senyor Piñol com el senyor Roig feren present per conducte dels seus companys la seva més incondicional i entusiasta adhesió.

Obsequi

Seguidament el president de la Diputació barcelonina obsequià als diputats amb un esplèndid dinar.

Invitats pel senyor Prat de la Riba els assembleistes, acabat el dinar, anaren a visitar el benemèrit Institut d'Estudis Catalans, sortint del mateix vivament impressionats i molt satisfets de la ocasió que han tingut de visitar-lo els que encara no ho havien fet.

ESTUDIS ECONOMICIS SOCIALS

La Internacional Sindical

El Secretariat de l'Internacional de Sindicats ha publicat recentment la Memoria anual corresponent a l'any de 1911.

Segons ells eren en 1911, 19 els països adherits a dita Secretaria, domiciliada a Berlín.

El nombre d'obrers sindicats en dits 19 països, arribava en dit any a 11 milions 425.498 repartits així:

Anglaterra	3.010.346
Estats Units	2.282.361
França	1.029.238
Italia	709.943
Austria	496.263
Holanda	153.689
Dinamarca	128.224
Suecia	116.500
Hongria	95.180
Bèlgica	92.180
Espanya	80.000
Suïça	78.119
Noruega	53.330
Finlandia	19.640
Croàcia-Llavoria	8.504
Sèrbia	8.337
Romania	6.000
Bosnia-Herzegovina	5.587
Bulgària	3.000

En l'any anterior 1910, el nombre total era de 9.905.189, havent, per consegüent, augmentat en 1911, 1.530.308.

Dels 11.435.498 obrers sindicats pertanyen a dita Internacional 6.900.995, uns 800.000 més que l'any anterior.

Aquesta diferència demostra que no pas tots els obrers sindicats pertanyen a organitzacions afiliades a l'Internacional. Especialment a Anglaterra es posa la diferència: dels 3.010.346 obrers sindicats, solament 861.482 estaven adherits a la organització central afiliada al Secretariat de Berlín. Als Estats Units existeixen dues confederacions generals del Treball: l'«American Federation of Labour» i la «Industria Workers of World». Solament la primera, per ésser la més vella, ha sigut admesa a l'Internacional, que sosté el lògic criteri de no admetre més que una confederació general de cada país. L'«American Federation» compta ella sola amb 1.775.000 membres.

A Alemanya es ont hi ha més organització i més disciplina: dels 3.061.002 obrers sindicats, 2.339.735 pertanyen a la Confederació general.

En quant al presentatge dels obrers sindicats amb relació a la massa obrera total, sols ha sigut possible deduir-la en set països, essent en ells el següent:

Dinamarca	51'75 0/0
Alemanya	32'91 0/0

Noruega	27'64 0/0
Suecia	21'83 0/0
Estats Units	19'26 0/0
Bosnia Herzegovina	11'64 0/0
Italia	9'49 0/0

En lo que a la situació financera dels sindicats se refereix, la Secretaria Internacional sols disposa de dades referents a un 50 0/0 dels mateixos, essent les quantitats globals les següents: ingressos, 160 milions de marcs (200 milions de francs) i gastos 142 milions de marcs (177.500.000 francs).

Les Federacions Internacionals més fortes agrícules, 410.000 associats i obrers en fusta; 320.600 i paletes; 267 mil 52, etc.

Tots aquests dades malgrat mancar-hi molts països reflexen bé l'immensa força actual del proletariat organitzat.

Altra vegada la guerra en els Balkans

La cobdicia dels vencedors

«Estava escrit» que aquests pobles bàlcànics havien d'anorrear tota la virtualitat, tota la grandesa moral del seu esforç heroic.

Ben mirat no podia sorprendre'ns que després d'abatre a l'enemic seguisin les disputes, que l'egoisme i l'ambició, exacerbat per l'abrigueja dels triomfs, havia humana i lògicament de provocar a l'hora del repart; pero es trist, es lamentable que les ambicions egoistes hagin pogut més i hagin predominat als ideals sublims de redempció i d'independència en que hi hagué hores que varem poguer creure inspirada l'activitat bèlica d'aquells Estats bàlcànics.

Si ara se barallen ells amb ells i pel botí, com poden fer creure i com poden exigir que se segueixi creient que allavors lluitaven per la civilització i la llibertat?

Si maten als seus germans, als seus aliats de fins ara, per disputar-los uns pams de la terra llibertada, com pot creure el món que abans mataven al opressor inspirats sols per l'idea grandiosa i noble de desllinrar-se i desllinrar als seus germans de l'opressor jou-de Turquia?

La cobdicia dels Estats bàlcànics, aquesta lluita actual de passions desenfrenades, es un perill per la pan d'Europa.

Si la seva conducta es vituperable, la seva existencia actual es un perill, i ho es ara, precisament ara, quan d'ells podia esperar-se tot lo contrari. Si Europa intervé en aquesta lluita-

QUI ENGANYA AL POBLE

ta hauria d'esser per a restablir la pau entre aquells diminuts exèrcits insaciables. Però Europa no hi intervindrà per ara; per cobdicia, per egoisme, per aqueixos mateixos sentiments innobles, que han portat a aquells Estats a lluitar entre si, quan més necessitat tenen de pau i harmonia, Europa mirarà com se destrocen amb l'esperança d'aprofitar-ne les engrunes. I veurem com acaba amb una villesa una epopeia que alguns moments creguerem bell gest de independència.

Miting contra la guerra

Organisat per la Joventut F. N. R. de Barcelona (entitat que dona per disolta un setmanari local, orgue dels empleats de favor del Municipi, amb l'intent de tirar fang al nostre partit ont no hi arriben els brams d'ase), avui se celebrarà a la capital catalana un important miting contra la sagnant i ruïnosa aventura del Marroc, en el qual hi parlaran nostres volguts correl·ligionaris senyors Xavier Gambús, Oriol Martorell, Roig i Pruna, Albert Bastardas, Francisco Layret i Pere Corominas.

Vagi nostra adhesió més entusiasta a aquest important acte pacifista, ideal que perseguim amb convicció i fe en pro de la confraternitat humana.

El pes dels cereals

En el conreu dels cereals, lo propi que succeeix en tota classe de conreus, el bon èxit i la producció abundant depenen ademés de la bona preparació del terreny, de una fertilització ben portada.

Si aquesta ha sigut proporcionada tal com els preceptes agronòmics demanen, els rendiments, ademés d'esser de bona qualitat, resultaran abundants.

Den donar-se a les plantes en les proporcions que correspon, l'acít fosfòric, la potassa i el nítrògen; però ha de tenir especialment en terres províncies de matèria orgànica, i per consegüent riques ja per naturalesa de nítrògen, donos així pot ser objecte de que, donant lloc a una vegetació exuberant, seguida de l'ajedada de les sèmbrs, lo que com saben prou els conreadors, resulta un perjudici per al perfecte desenrotll del gra.

Per a que així tingui lloc normalment, se fa precisa l'intervenció en dosis suficients, de fertilitzants fosfo-potàssics.

D'una manera especial la potassa, donada la seva influència en la funció clorofidana contribueix a formar els gasos densos i gressos, fet que ja de temps ha vingut senyalant el conegut agrònom Jaulie.

Wagner, el cèlebre director de la Estació Agronòmica de Darmstadt, en unes experiències que practicà, va fer la deducció de que en un cultiu practicat sense fertilitzants potàssics el pes de 1.000 grans secs fou de 19 grams en el blat i de 15 en el segol, mentres que el cultiu adobat amb els tres elements necessaris per a la fertilització dels cereals, com són nítrògen, acít fosfòric i potassa, el pes de 100 grams en sec fou en el blat de 25 grams i de 24 grams en el segol.

Així mateix en nostre país s'han portat a terme diferents averiguacions pedem citar, de les moltes que podríem posar per exemple, el cas de don Cristòfol Valero, d'Albacete, que consegüent en dues parcel·les de terreny de composició homogènea, sembrades d'ordi, adobades la una amb superfosfat i fosfat de potassa, un pes de 83 kilògrams, mentres que una altra partida, amb els mateixos adobs i el clorur de potassa el pes fou de 50 kilògrams per fanega.

Si's té en compte l'influència que'l mercat té'l pes del gra sobre'l preu dels cereals, creiem que val la pena de que l'agricultor tingui en compte les consideracions aquí exposades, i obri deduint d'elles quines són les normes de que deu servir-se per a que sartin millor garantits els seus interessos.

R. DE MAS SOLANAS.

Deia ahir «Las Circunstancias»:

«Y ahora pueblo ya lo ves. No tienes agua porque no la hay y la poca que hoy disfrutas aún la debes a los trabajos realizados por la mayoría republicana. Si no fuese por los pozos de Estellés, Maspujols y Casa de la Caridad, mandados construir por dicha mayoría, en el presente no tendrías agua ni para atender las más apremiantes necesidades.»

No més falta que'ls possibilistes diguin al poble que la poca aigua que avui disfruta es degut no ja als treballs realitzats per l'únic partit que fa trenta anys que mana i disposa a Casa de la Vila, sinó perquè ells—els amos de Reus—s'han tret els diners de la butxaca. Així no ho han dit encara, però per aquest camí no trigarem gaire a veure-ho estampat en lletres de motllo.

Doncs el descaro amb que diuen al poble que lo poc que han fet en trenta anys de poder encara els hi hem de agrair demostra el baix nivell a que s'ha arribat a Reus, demostra l'embutiment moral a que'ls possibilistes han portat al poble quan s'atrauixen a parlar-li d'aquesta manera.

«Las Circunstancias» tindria de dir al poble amb quins diners la majoria republicana va manar construir els pous d'Estellés, Maspujols i Casa de la Caridad, perquè en la forma insolent amb que parla sembla que'ls possibilistes hagin pagat les obres de la seva butxaca.

Així no ho dirà «Las Circunstancias» al poble perquè es una pàgina bruta de la història de la majoria per mal nom dita republicana.

Com no dirà tampoc «Las Circunstancias» que se'n fan dels diners que treu l'Ajuntament del servei de l'aigua.

Aquesta majoria que té la desproporció i el dret de no haver fet res en trenta anys, tindria de publicar en números rodons les grosses quantitats que l'Ajuntament ha cobrat del poble, en tots aquests anys, pel servei deficientíssim que li presta. Doncs el poble se enteraria de com se l'ha vingut enganyant durant tants anys per aquesta majoria ignorant dels seus deures davant d'un servei públic de primera necessitat.

El poble veuria com tots els Ajuntaments possibilistes han faltat als més elementals deures al considerar el servei d'aigües com un negoci burocràtic, com una mena de contribució imposada sobre la salut i la misèria del poble per a pagar amb els seus ingressos a una colla d'empleats ineptes; en lloc de destinar aquests ingressos importantíssims a millorar el mateix servei d'aigua, ampliant-lo i perfeccionant-lo com fan totes les ciutats del món, encara les més malament administrades.

«Las Circunstancias» ja no's recorda de que'ls pous d'Estellés, Maspujols i Casa de la Caridad, manats construir per la majoria ho foren després del sacrifici que aquesta majoria va imposar al poble de Reus, augmentant-li al doble el preu de l'aigua, baix la promesa incompleta de construir els dos dipòsits a la Boca de la Mina.

Els possibilistes a l'any 1906 varen augmentar a dos rals el metre cúbic d'aigua que's pagava a ral, amb el pretext de que amb aquest augment se farien els dos dipòsits a la Boca de la Mina i amb la promesa de que quan un dels dos dipòsits estaria fet tornarien a posar l'aigua al seu antic preu.

Aquests dipòsits no s'han fet ni's faran i els possibilistes enganyant al poble que ara volen adular, llany de tornar el preu de l'aigua a ral, com havien promès formalment, cometen la villania d'estipular l'aigua a dos rals amb una empresa per cinquanta anys.

¿Amb quin dret la majoria possibilista i en quina llei se funda per a obligar als veïns de Reus a pagar durant mig segle, al preu de dos rals, l'aigua a una Empresa forastera?

I dirigintse «Las Circunstancias» al

seu poble estúpid, li diu: «Si pasas la penuria actual lo debes a los nacionalistas, a las cuatro personalidades que caciquean en las entidades económicas y a «Diario de Reus», porque si no se hubiesen opuesto al proyecto Caballé, éste ya estaría realizado y hoy tendrías agua para el riego de las calles, del arbolado y para atender toda clase de necesidades públicas y privadas.»

El verdader poble de Reus—el poble que treballa, el poble que paga, el poble que pensa, que no es el poble estúpid i ignorant que llegeix «Las Circunstancias»—sab molt bé que els honorables patricis que sacrificant el seu benestar s'han posat al frente d'aquest gran moviment de protesta contra el projecte de monopoli de les aigües, no fan més que defensar els interessos de la ciutat, mentres que «Las Circunstancias», lo que defensa es el negoci particular de una Empresa. Així es lo primer que veu el poble. A un costat les entitats econòmiques, totes les forces vives i productores i tots els partits polítics; i a un altre, els oligarques possibilistes i «Las Circunstancias».

Els uns, que no volen el monopoli perquè representa la misèria del poble i l'embutiment; i els altres, que volen el monopoli perquè representa un gran negoci; la expectativa de grans dividends que s'han de repartir a costes de la ciutat.

A més d'aquest gran negoci que's vol fer, el poble de Reus—que no es el poble de «Las Circunstancias»—sab perfectament que'l projecte Caballé en quant al modo de prestar el servei públic i privats es un verdader engany. Doncs respecte a lo que diu «Las Circunstancias», de que a no ser pels nacionalistes el projecte Caballé ja estaria realitzat i hoy tendrías agua para el riego de las calles, del arbolado y para atender toda clase de necesidades públicas y privadas», el poble que no es analfabet ha llegit que'l projecte condemna al Municipi durant 50 anys a no poguer disposar més que de dues mangues per al rec dels carrers i places—que els arbres están condemnats a mort pel senyor Caballé ja que no's podran regar més que cada quinze dies—; i que en quant a tots els serveis públics i de senyament de la ciutat, el projecte Caballé no reserva a l'Ajuntament més que la xifra vergonyosa de 8 litres diaris per cada habitant.

A més de tot això, el poble de Reus que llegeix i pensa, sab perfectament que totes les bases del projecte Caballé son un teixit de condicions onerosíssimes i humilians per l'Ajuntament. Sab que'l tracte amb aquesta Empresa que ja ens amenaça amb el seu follet clandestí, ha de costar molt car al Municipi que no podrà acomodar el servei a les noves necessitats per estar lligat de peus i mans en virtut de la concessió del monopoli; que no podrà fer noves instal·lacions pel seu compte; que no podrà tractar amb altres empreses que portin l'aigua més barato; que no podrà destinar al consum públic les aigües del Pantà de Biudecanyes que aviat tindrem a Reus; que no podrem tenir dipòsits perquè'l senyor Caballé sols vé obligat a fer-ne un de petit per l'aigua de quatre o cinc dies.

Sab també el poble que aquesta empresa que'ns amenaça, podrà, quan vulgui, deixar-nos sense aigua i l'Ajuntament—pobre Ajuntament!—no podrà demanar la rescisió del contracte, ni imposar-li la més petita multa.

Sab també'l poble que aquests senyors de la majoria que tant se desvetllen per defensar els seus interessos, han votat un projecte de monopoli sense estipular cap garantia a favor del Municipi, i lo que és més gros de això és que han redactat una nova clàusula per la qual s'exposa al Municipi a un veritable desastre financer, doncs el dia que volgués reempendre el servei, el dia que vulgui tornar a administrar les aigües que son seves, l'Ajuntament tin-

drà que comprar totes les accions de la Empresa Caballé.

Tot això sab el poble i molt més encara; per lo que acabem amb les mateixes paraules de «Las Circunstancias»:

«¡Pueblo! Medita sobre lo apuntado. ¡Pueblo! Fíjate bien que estos señores de enfrente te engañan miserablemente como si fueras un pueblo de esclavos. ¡Pueblo! Observa tu actual situación.»

Y todo esto lo debes a estos señores de enfrente; A ESTOS SEÑORES QUE POR DEFENDER SUS INTERESSES PARTICULARES SACRIFICAN SIN CONSIDERACIÓN TU SALUD, TU BIENESTAR Y TU RIQUEZA.»

Informació Local

L'Administració d'aquest periòdic posa en coneixement dels senyors anunciants, que per acord de les Administracions de tota la premsa diària local, desde'l primer de juliol corrent, per a la publicació d'anuncis regirà la tarifa que's publica en quarta plana.

Avui se reunirà en Assemblea Municipal el partit radical de Barcelona, en quina Assemblea Lerroux explicarà als seus súbdits fins a quin punt deuen anar contra la guerra, respectant, segurament, els compromisos per ell concrets amb el govern.

Una vegada més en Lerroux ensenyarà l'orella, però la pobre gent que el segueix seguirà creient-lo tant republicà radical i revolucionari com sempre.

Avui l'empresa del Kursaal de Reus anuncia el debut de «Jusepna Spingoro» amb sa col·lecció de 65 animals ensinestrats, quin número ha cridat molt la atenció a la Sala Imperi de Barcelona.

També debutaran els notables musicals «The 4 Everist».

Ambdues atraccions venen de pas cap a Madrid, ont han d'actuar en el Circo Parish.

Hem rebut de nostre distingit amic, l'il·lustrat publicista senyor Ribera i Rovira, la notable conferència editada en follet, que sobre el tema «Catolicisme, socialisme i sindicalisme» donà resentiment al «Centre de Corporacions Obreres» de Calella.

Agraim l'atenció.

Aquesta nit al Teatre Circo s'hi exhibirà un extraordinari programa de cine, en el qual hi figura la colosal cinta de 1.200 metres, «La muerte que roza».

En l'intermedi de la primera a la segona sessió se dispararà als jardins un preciós ramellet de focs artificials.

Gel cristallí VICTORIA
De venda en els principals colmats i tendes d'ultramars
Dipòsit permanent per a la venda al detall **BAR ESQUELLA**
Plaça de Prim
(entrada pel carrer de Sant Llorenç)

Ahir le Diputació provincial celebrà la segona sessió de l'actual període.

En una propera edició ne publicarem l'extracte.

La Comissió provincial no's reuní malgrat l'estar anunciat.

De Melilla segueixen rebent-se noves desconsoladores.

En un atac dels moros a Alcazar les nostres tropes han tingut, segons informes oficials, 18 morts i 20 ferits.

I a Melilla ha sigut fusellat un soldat nomenat Joan Bautista Cerdà, condem-

nat a mort per deserció en recent Consell de guerra.

Descansi en pau l'infortunat soldat!

Els veïns dels carrers de la Galera i Galió celebraran avui la festa del seu Patró, Sant Cristòfol.

An aquest objecte ahir els engalanaven.

Eduard Recasens Corredor de Comers colegiat. — Intervenció de tota classe d'operacions als Banchs de la localitat. — Compra-venda de paper estranger. — Operacions de banca y borsa. *Arraval de Santa Agna, 55. Teléfon 108*

En la societat «La Palma» s'hi posarà en escena el propi vinent dimenge, el popular i interessant drama en tres actes i en vers, del malaguanyat escriptor don Josep Felip i Codina, «La Dolores».

En la representació de la esmentada obra hi cooperaran l'aplaudida rondalla «La Palma» i el tenor Carles Robnster.

Finalitzarà la vetllada amb un ball de reunió.

El dia 16 de l'actual se practicarà la operació de col·locar el pont metàl·lic del ferrocarril sobre el riu Ebre a Tortosa, en el lloc que ha d'ocupar definitivament, assistint a l'acte alguns enginyers de la Companyia del Nort, i personal tècnic de la Maquinista Terrestre i Marítima de Barcelona.

Ha prés possessió del càrrec de director de l'Escola Normal de Mestres de Tarragona, don A. Augusto Vidal Perera, a qui agraim els seus oferiments.

ESPUMOL BRAGULAT

Es el millor refrese: 14 rals kilo.—De venda en els bars, cafes i restaurants de begudes. — Dipositari en aquesta: H. MARINÉ, plaça de Prim, drogueria.

Hi ha frascos de 10, 20 i 40 preses.

De persistir la sequia que tants perjudicis causa a la classe agrícola, la propra cullita d'avellanes, que's presentava mitjana, quedarà reduïda a una tercera part.

Es extraordinaria aquest any la demanda que en totes les comarques de Espanya té la fruita per a l'estranger, senyalant-se el fet de que molts pobles tenen venuts inclusivament tots els rams de moscatell que s'esperen recolectar. Els mercats ont més quantitats de fruites s'hi exporten enguany, son els de França i Anglaterra.

Nostre estimat confrare «El Poble Català», publica en son nombre d'ahir unes interessants ratlles sobre deficiències observades en el servei que presta la Companyia Reusense d'Automòbils en el tragete de Reus a Albarca.

Trobem quelcom exagerades algunes de les asseveracions del confrare, però així no obata per a que en recomanem la lectura a qui interessa i's cregui amb el centre de posar remei a aquelles anomalies.

Dintre de poc serà botat a Tyne el barco d'alta mar «Tyne-Mont» que serà el primer en sa classe que anirà provist de motor elèctric.

Se's principals característiques son les següents:

Desplacament, 2.400 tonelades; eslora, 75 metres; màniga, 12'50.

Portarà dos motors a petroli per a la producció de la força elèctrica.

Botiga i pis per a llogar i estantaria de la botiga per a vendre.—Carrer Major, 15, Sabateria G&B; ont informaran.

ALS VITICULTORS.

parteix amb dificultat, és necessària una quantitat major de sulfat per a produir els mateixos efectes i és freqüent l'obstrucció dels pulveritzadors quedant en el fons dels recipients la major part del sulfat de coure amb l'aigua de calç, està en son punt i per a això recomanem el PAPER REACTIU SERRA de resultats excel·lents i pràcticament.

La de suma conveniència que l'altre bàsic que prepara el sulfat de coure per a combatre les malalties criptogàmiques sigui precisament neutre. La preparació no ha d'ésser ni àcida, ni bàsica, perquè, si és lo primer, ataca les fulles del cep cremant-les i com resulta, además, molt soluble, és fàcilment arrastrada per les pluges i és nula la seva acció benèfica. Si, pel contrari, és excessivament bàsica, aleshores se diposita amb rapidesa, se re-

MANERA D'EMPLEAR EL

PAPER REACTIU SERRA

Quan s'hagi tirat en la solució de sulfat de coure, una quantitat prudencial d'aigua de calç, se sumergeix en la barreja una tira de paper reactiu. Si aquest, permaneix blanc, és que no hi ha encara prou calç i se n'hi va afegint fins que, al sumergir-lo de nou, adquireixi el paper un color fort vermell.

CADA LLIBRET VAL 25 CÉNTIMS

FARMACIA SERRA

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 80

REUS

VIDRES PLANS

VIDAL GERMANS I C.^a

Martí Napolità (Alcañiz), 7
REUS

IBARRA i C.^a Stat. en Cmta. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a València, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huejva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril, Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. — Servei rapit eventual per a Galicia i Nord d'Espanya amb escales a València, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge. — S'expedeix coneixement directe per a Larca i Sant Esteve Pravia amb trasbort al vapor "Luarca núm. 3", i per a Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennia i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unic servei fixe i setmanal per a Certe i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya:

Per a Certe i Marsella:

Juliol 10 Vapor Cabo Quejo
" 17 " " Oropesa
" 24 " " Higuier
" 31 " " Roca
Agost 7 " " Nao

Juliol 11 Vapor Cabo Higuier
" 18 " " Roca
" 25 " " Nao
Agost 1 " " San Martín
" 8 " " San Vicente

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

TARIFES PER A L'INSERCIÓ D'ANUNCIS EN AQUEST DIARI

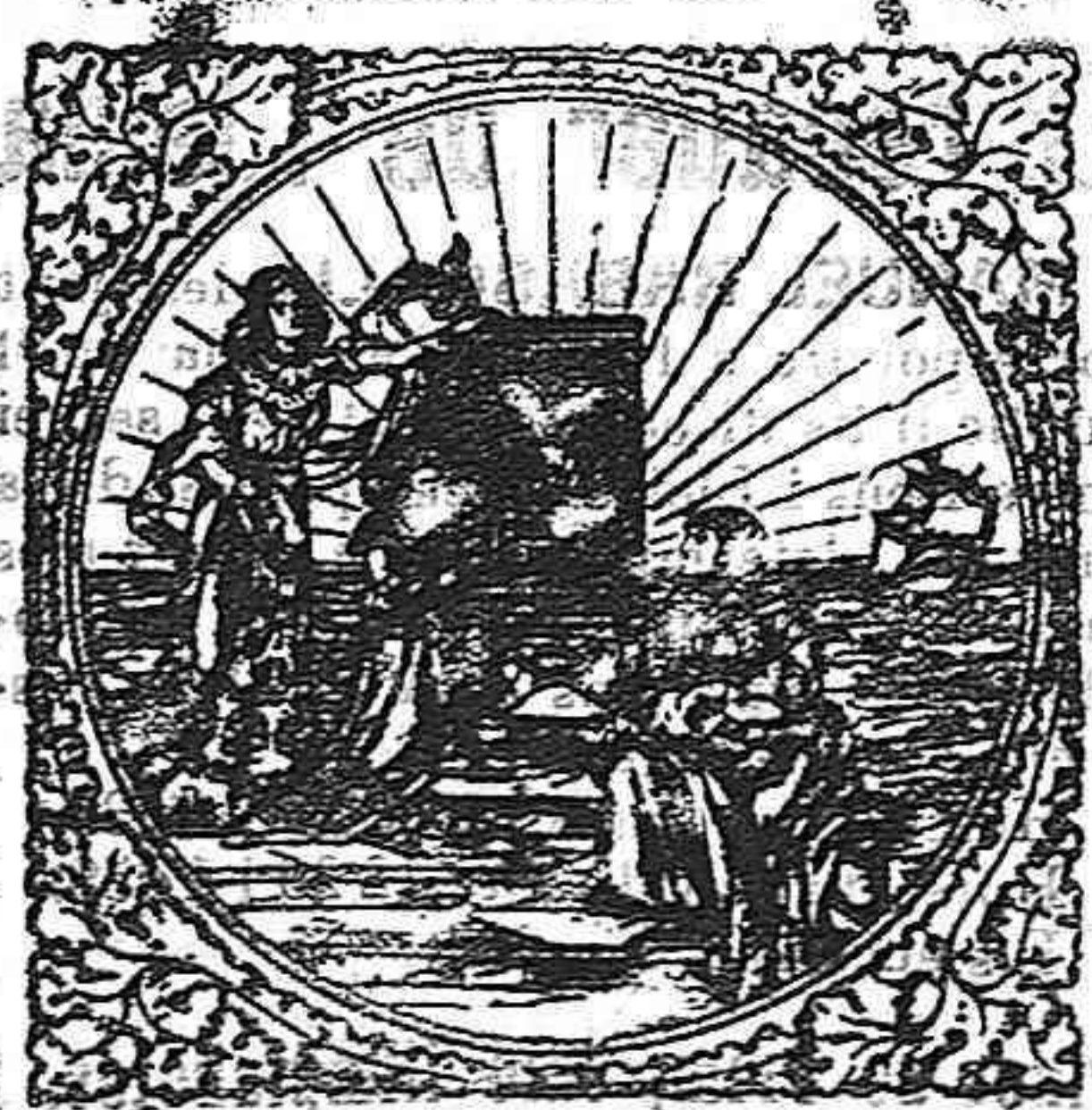
PREUS MENSUALS

EN 1. ^a PLANA	EN TERCERA PLANA				EN 4. ^a PLANA
	A UNA COLUMNA	A DUES COLUMNES	A TRES COLUMNES	A CINQ COLUMNES	
Pagarà 4 pessetes					Pagarà 2 pessetes
per cada espai de 7 per 5 cmts. que ocupi	Fins a 3 cmts. d'altura. 2'50	De 3 a 5 " 3'50	Per cada ctm. més 0'50	2'75 5'00 7'50 1'00	per cada espai de 7 per 5 cmts. que ocupi

Els remittits, anuncis de crònica, de secció oficial etc. etc., un número reduït d'insercions pagarán a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagarán a 10 céntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costará l'impost de timbre a raó de 10 céntims per inserció.

DISPONIBLE

EL BRUCH

Domicili social: Concepció, 14.

REUS. L'unió fa la força

Fi de l'Associació.—L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituir un dot per als fills, una herència per a la família, i en particular un capital per a matrimonis que pensin en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot causar-los la misèria. Els sollicitants denen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingrés una módica quantitat per a gastos d'administració, podran assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader mutualisme.

Pólices pagades fins a la fetxa 12, havent desembolsat 235'70 i cobrant els seus hereders 4.744'00 pessetes. Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 ptes.

Anunci aprovat per la Comissió General de Segurs.

La companyia es a Dades General de A. Bieto Batallón